VIII kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **Komisji Spraw Zagranicznych (nr 77)**
- **Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych (nr 114)**

z dnia 27 września 2017 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Spraw Zagranicznych (nr 77)

Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych (nr 114)

27 września 2017 r.

Komisje: Spraw Zagranicznych oraz Administracji i Spraw Wewnętrznych, obradujące pod przewodnictwem posła **Roberta Tyszkiewicza (PO)**, zastępcy przewodniczącego Komisji Spraw Zagranicznych, zrealizowały następujący porządek dzienny:

– pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy o ratyfikacji Protokołu Wykonawczego między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Gabinetem Ministrów Ukrainy do Umowy o readmisji między Wspólnotą Europejską a Ukrainą, sporządzonej w Luksemburgu dnia 18 czerwca 2007 r., podpisanego w Warszawie dnia 24 kwietnia 2017 r. (druk nr 1777).

W posiedzeniu udział wzięli: **Jacek Czaputowicz** – podsekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych wraz ze współpracownikami oraz **Rafał Rogala** – szef Urzędu ds. Cudzoziemców wraz ze współpracownikami.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Piotr Babiński, Jacek Karolak, Anna Pilarska** – z sekretariatów komisji w Biurze Komisji Sejmowych, **Przemysław Sadłoń** – legislator z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Robert Tyszkiewicz (PO):

Otwieram wspólne posiedzenie Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych oraz Komisji Spraw Zagranicznych. Stwierdzam kworum.

Serdecznie witam na dzisiejszym posiedzeniu przedstawicieli rządu: pana ministra Jacka Czaputowicza, podsekretarza stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych wraz ze współpracownikami oraz pana ministra Rafała Rogalę, szef Urzędu ds. Cudzoziemców wraz ze współpracownikami.

Tematem posiedzenia jest pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy o ratyfikacji Protokołu Wykonawczego między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Gabinetem Ministrów Ukrainy do Umowy o readmisji między Wspólnotą Europejską a Ukrainą, sporządzonej w Luksemburgu dnia 18 czerwca 2007 r., podpisanego w Warszawie dnia 24 kwietnia 2017 r. (druk nr 1777). Projekt z tego druku został skierowany przez Marszałka Sejmu do naszych komisji, do pierwszego czytania, w dniu 25 lipca br. Przypominam, że pierwsze czytanie obejmuje: uzasadnienie przez wnioskodawcę, pytania posłów, odpowiedzi wnioskodawcy oraz debatę w sprawie ogólnych zasad projektu.

Otrzymali państwo opinię Biura Analiz Sejmowych przygotowaną przez pana Konrada Kuszela.

Czy są uwagi do porządku dziennego? Nie słyszę. Stwierdzam, że porządek dzienny został przyjęty.

Szanowni państwo, przystępujemy do realizacji porządku dziennego. Bardzo proszę pana ministra o zabranie głosu i uzasadnienie projektu.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Jacek Czaputowicz:

Panie przewodniczący, Wysokie Komisje, przedstawię wprowadzenie, a pan minister Rogala będzie do dyspozycji w kwestiach szczegółowych, jeżeli będą pytania.

Szanowni państwo, Protokół Wykonawczy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Gabinetem Ministrów Ukrainy do Umowy o readmisji między Wspólnotą Europejską a Ukrainą, sporządzony w Luksemburgu dnia 18 czerwca 2007 r., został podpisany w Warszawie dnia 24 kwietnia br. Protokół sporządzono zgodnie z art. 16 ust. 1 umowy. Rzeczypospolita Polska, jako państwo członkowskie UE uprawniona jest do zawarcia z Ukrainą protokołu wykonawczego do tej umowy.

Dotychczas kwestia współpracy ze stroną Ukraińską w zakresie readmisji uregulowana była w umowie pomiędzy rządem Rzeczypospolitej Polskiej a rządem Ukrainy o przekazywaniu i przyjmowaniu osób przez wspólną granicę państwową, sporządzonej w Kijowie dnia 24 maja 1993 r. Zgodnie z art. 17 ust. 1 tej umowy, ma ona pierwszeństwo – chodzi o umowę, do której jest sporządzony Protokół – przed postanowieniami umowy dwustronnej z 1993 roku. Mając na uwadze, że Protokół jest aktem wykonawczym wydanym w celu skonkretyzowania postanowień umowy, należy uznać, że ma ona pierwszeństwo przed postanowieniami umowy dwustronnej.

Postanowienia samego Protokołu zawierają techniczne przepisy określające zasady wzajemnej współpracy stron przy realizacji zadań wynikających z postanowień umowy zmierzających do zapewnienia powrotu osób fizycznych. Są wymienione kategorie, mianowicie: takich osób, które nie spełniają lub przestały spełniać warunki wjazdu lub pobytu na terytorium państwa jednej ze stron, są obywatelami państwa drugiej strony, są obywatelami państw trzecich lub nie posiadają żadnego obywatelstwa. Jednocześnie nie spełniają warunków wjazdu na terytorium państwa, pobytu na tym terytorium lub przestały je spełniać, o ile zostanie udowodnione lub uwiarygodnione, że osoby takie posiadają lub posiadały w momencie wjazdu ważną wizę lub dokument pobytowy.

Wejście w życie Protokołu nie spowoduje żadnych negatywnych skutków politycznych w stosunkach polsko-ukraińskich, a jednocześnie przyczyni się do pogłębienia i wzrostu skuteczności współpracy między RP a Ukrainą w dziedzinie zapobiegania i zwalczania nielegalnej migracji. Wejście w życie projektowanego Protokołu nie spowoduje też żadnych negatywnych skutków społecznych czy gospodarczych, nie przyczyni się do powstania dodatkowych kosztów, jak też ograniczenia wpływów do budżetu państwa.

Podmiotami prawa wewnętrznego, których projektowany Protokół dotyczy, są organy Straży Granicznej, które w trakcie przekazywania osób na Ukrainę lub organizując tranzyt przez terytorium Ukrainy, zobowiązane są do realizacji zadań zgodnie z zasadami określonymi w umowie, a uszczegółowionymi w Protokole.

Postanowienia projektowanego Protokołu nie dotyczą osób prawnych.

Panie przewodniczący, Wysokie Komisje, na podstawie Protokołu przyznano funkcjonariuszom eskortującym osoby podlegające readmisji możliwość stosowania, w przypadkach i na zasadach określonych w Protokole, środków przymusu bezpośredniego w stosunku do osoby eskortowanej. Oznacza to przyznanie funkcjonariuszom Ukraińskiej Straży Granicznej, eskortującym na terenie Polski, prawa do stosowania środków przymusu bezpośredniego w przypadku zagrożenia ucieczką osoby eskortowanej, okaleczenia przez tę osobę siebie lub osób trzecich, jak też zniszczenia mienia. Analogicznie nastąpiło rozszerzenie uprawnień polskich funkcjonariuszy eskortujących, do stosowania środków przymusu bezpośredniego na terytorium Ukrainy, zgodnie z prawem tam obowiązującym. Ponadto zapewniono eskortującym funkcjonariuszom taki sam stopień ochrony i wsparcia, jaki przysługuje funkcjonariuszom drugiej strony wykonującym takie same zadania, zgodnie z przepisami prawa wewnętrznego.

Ponadto Protokół dotyczy spraw określonych w art. 89 ust. 1 pkt 5 Konstytucji RP, związanych z zapewnieniem funkcjonariuszom ukraińskim eskortującym daną osobę takiego samego poziomu ochrony i wsparcia, jaki prawo wewnętrzne gwarantuje polskim funkcjonariuszom. Powyższe kwestie regulowane są m.in. ustawą z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny, w zakresie odnoszącym się do szczególnej ochrony funkcjonariusza publicznego podczas wykonywania przez niego obowiązków służbowych, jak również ustawą z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej, która nakłada na organy administracji rządowej, jednostki samorządu terytorialnego oraz państwowe i inne jednostki organizacyjne obowiązek współdziałania z organami Straży Granicznej oraz

zapewniania im niezbędnych warunków do wykonywania ustawowych zadań, w tym udzielania pomocy w zakresie obowiązujących przepisów prawa.

Stosowanie przez funkcjonariuszy ukraińskich na terytorium Polski środków przymusu bezpośredniego w stosunku do osoby podlegającej przekazaniu lub tranzytowi pod eskortą stanowi ograniczenie gwarantowanych tej osobie wolności, zgodnie z art. 41 ust. 1 Konstytucji RP. Może więc nastąpić na zasadach i w trybie określonym w ustawie.

Z uwagi na powyższe, w związku ze spełnieniem przesłanek wyszczególnionych w art. 89 ust. 1 pkt 5 konstytucji, związanie Rzeczypospolitej przedmiotowym Protokołem powinno nastąpić w trybie ratyfikacji za uprzednią zgodą wyrażoną w ustawie, zgodnie z art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 14 kwietnia 2000 r. o umowach międzynarodowych.

Panie przewodniczący, Wysokie Komisje, w związku z powyższym wnoszę o przyjęcie projektu ustawy o ratyfikacji Protokołu Wykonawczego między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Gabinetem Ministrów Ukrainy do Umowy o readmisji między Wspólnotą Europejską a Ukrainą, sporządzonej w Luksemburgu dnia 18 czerwca 2017 r., a podpisanego w Warszawie dnia 24 kwietnia 2017 r.

Przewodniczący poseł Robert Tyszkiewicz (PO):

Dziękuję panie ministrze. Czy szef Urzędu ds. Cudzoziemców chciałby w kwestii uzasadnienia zabrać głos? Tak. Proszę bardzo panie ministrze.

Szef Urzędu ds. Cudzoziemców Rafał Rogala:

Bardzo dziękuję. Pan minister Czaputowicz bardzo precyzyjnie uzasadnił konieczność zawarcia tego Protokołu i ratyfikacji umowy. Chcę tylko dodać, że znaczenie tego dokumentu, jako dokumentu wykonawczego, jest niezwykle istotne z uwagi na fakt ułatwienia procedowania w związku z umową zawartą w 2007 roku w Luksemburgu pomiędzy Wspólnotą Europejską a Ukrainą, w kontekście dotyczącym zagadnień technicznych, a więc wskazaniem właściwych organów, przejść granicznych do przekazywania osób czy mechanizmów wzajemnego komunikowania się, co powinno ułatwić i przyspieszyć te działania.

Jestem do dyspozycji w razie pytań. Dziękuje bardzo.

Przewodniczący poseł Robert Tyszkiewicz (PO):

Dziękuje bardzo, otwieram debatę. Proszę o zadawanie pytań. Pan poseł Kurzępa, proszę bardzo.

Poseł Jacek Kurzępa (PiS):

Mam zapytanie poznawcze, gdyż nie znam zasad korzystania z przymusu bezpośredniego, porównawczo, w Polsce i na Ukrainie. Żebyśmy czasami nie mieli sytuacji, że wystąpi wyraźna dysproporcja między jednym a drugim.

Przewodniczący poseł Robert Tyszkiewicz (PO):

Więcej pytań nie słyszę. Bardzo proszę pana ministra o odpowiedź.

Szef Urzędu ds. Cudzoziemców Rafał Rogala:

To jest sytuacja, która będzie się odnosić do przypadków, gdy deportowany jest obywatel Ukrainy lub państwa trzeciego do portu lotniczego, kiedy *de facto* następuje wejście na terytorium państwa ukraińskiego i funkcjonariusz musi mieć uprawnienie, które umożliwiałoby mu, to są trzy przypadki, ochronę zdrowia swojego, ochronę zdrowia konwojowanego, a więc osoby deportowanej, mienia, czy też inne sytuacje, które mogłyby zagrozić w związku z zachowaniem cudzoziemca.

Przewodniczący poseł Robert Tyszkiewicz (PO):

Dziękuję bardzo, więcej pytań nie słyszę. Zamykam debatę. Stwierdzam zakończenie pierwszego czytania projektu z druku nr 1777. Stwierdzam, że nie zgłoszono wniosku o przeprowadzenie wysłuchania publicznego.

Wnoszę o przystąpienie do niezwłocznego rozpatrzenia projektu przez Komisję.

Przystępujemy do rozpatrzenia projektu ustawy z druku nr 1777. Otwieram dyskusję w tym punkcie. Czy jeszcze ktoś chciałby zabrać głos? Panowie ministrowie? Nie. Czy Biuro Legislacyjne zgłasza uwagi?

Legislator Przemysław Sadłoń:

Nie mamy uwag.

Przewodniczący poseł Robert Tyszkiewicz (PO):

Czy do tytułu ustawy są uwagi? Nie ma uwag.

Stwierdzam przyjęcie tytułu ustawy.

Czy są uwagi do art. 1? Nie ma uwag.

Stwierdzam przyjęcie art. 1.

Czy są uwagi do art. 2? Nie ma uwag.

Stwierdzam przyjęcie art. 2.

Czy ktoś zgłasza zastrzeżenia wobec przyjęcia sprawozdania komisji o przyjęciu projektu ustawy z druku nr 1777? Nie ma zastrzeżeń.

Stwierdzam, że Komisje przyjęły sprawozdanie o projekcie ustawy z druku nr 1777.

Przystępujemy do wyboru posła sprawozdawcy na posiedzenie Sejmu. Czy są zgłoszenia w tej kwestii? Czy pan poseł Wojciech Wilk zgłasza chęć bycia sprawozdawcą komisji w przedmiocie tego projektu? Tak.

Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu ani innej kandydatury, to uznam, że Komisje wybrały pana posła Wojciecha Wilka sprawozdawcą. Sprzeciwu nie słyszę.

Stwierdzam, że pan poseł Wojciech Wilk został wskazany przez obie Komisje do pełnienia tej funkcji.

Na tym wyczerpaliśmy porządek dzienny. Zamykam posiedzenie obu komisji.